

Fiskarhöjdens förskola
Avdelning Ugglan
2022/2023

NACKA
KOMMUN

Arbetsplan

Fiskarhöjdens förskola avdelning Ugglan

Saltsjöbadens rektorsområde

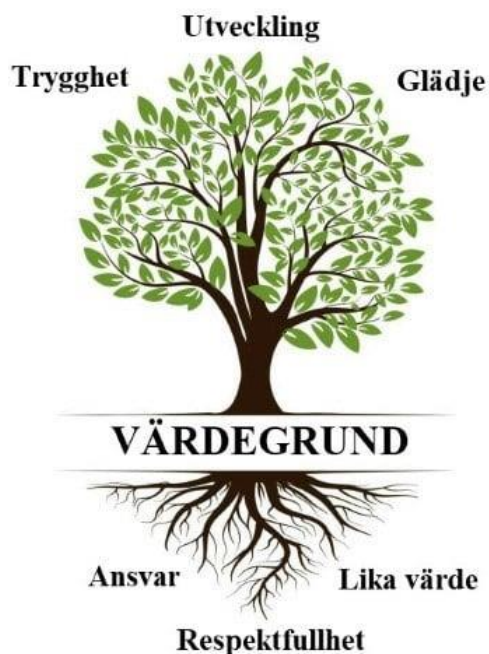
UGGLAN

Arbetslag 2 består av avdelningarna Rävén, Björnen och Ugglan där vi arbetar med barn i åldrarna 3–5 år. Barngrupperna består av barn med många olika nationaliteter och de talar många olika språk. I vårt arbete följer vi vår pedagogiska årsplan.

INLEDNING

Vår arbetsplan utgår från Lpfö18 och ligger till grund för hur varje avdelning planerar och genomför sin utbildning för läsåret. Det är ett levande dokument som ständigt finns med i arbetet, utvärderas regelbundet och revideras en gång per år (oktober/november).

VÄRDEGRUND

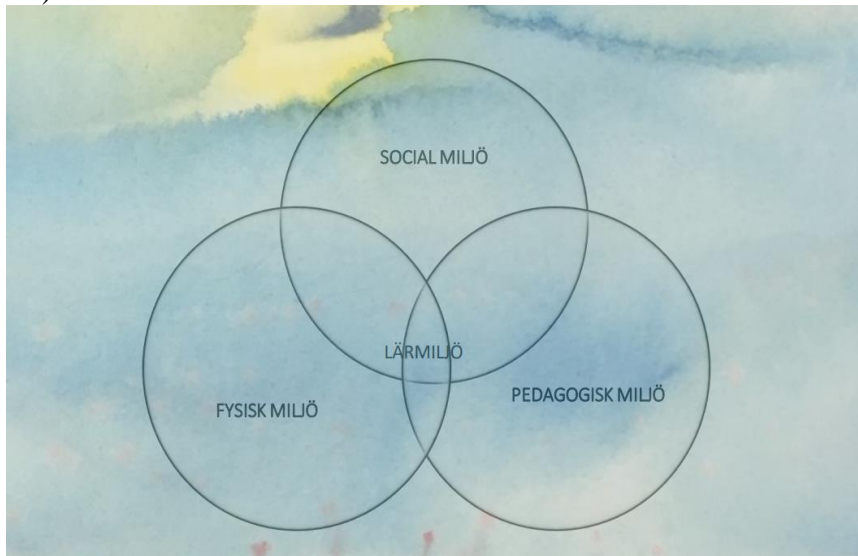
Vi ser barn som kompetenta, sociala, nyfikna, kunskapssökande och aktiva i sitt eget lärande. Varje barn bär med sig förmågor och en medfödd vilja att utforska och förstå sin omvärld. Vårt förhållningssätt är medforskande, medupptäckande, lyssnande, respektfullt och reflekterande.

VÅRA PRIORITERADE UTVECKLINGSOMRÅDEN 2021/2022

Normkritik och normkreativitet

Lärmiljöer

- Lärmiljöer (ur dokumentet Hållbara lärmiljöer, Nackas kommunala skolor 2021)

Eftersom barn utvecklas och lär på olika sätt och i olika takt ska det finnas utrymme för ett varierat lärande. För att barnet ska få förutsättningar att utvecklas mot de mål som läroplanen anger ska miljön innehålla utrymmen för lek, skapande, reflektion och laboration inom till exempel konstruktion, naturvetenskap, teknik, matematik och språk.

Lärmiljön i förskolan består inte bara av en fysisk miljö, utan även av en social miljö och en pedagogisk miljö som tillsammans skapar förutsättningar för lärande. När de tre delarna är i samklang är förutsättningarna för barnets utbildning mest gynnsam. I social miljö ingår till exempel den gemenskap och det sammanhang som barnet befinner sig i och de attityder som finns i barnets närhet. I pedagogisk miljö ingår bland annat den pedagogik vi använder och de verktyg som vi erbjuder för lärande.

SPRÅKUTVECKLING

Språket är en värdefull resurs för att kunna leka och kommunicera här och nu och för hur den framtida livssituationen blir. (Skolverket "Flerspråkighet i förskolan")

Att kunna förstå sin omgivning och kunna uttrycka sina behov, åsikter och känslor är grundläggande för barnets delaktighet och trygghet.

Den språkliga medvetenheten hos pedagogerna ska finnas med under hela dagen. Metoder, förhållningssätt och verktyg som passar det enskilda barnet eller gruppen skapas och följs därefter upp vid avdelningarnas reflektionstillfällen.

Mer om hur vi arbetar med språkutveckling finns i enhetens vägledningsdokument för språkutvecklande arbetssätt.

2.1 NORMER OCH VÄRDEN

Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att efterhand omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling i olika sammanhang.

Mål

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- Öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra,
- förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,
- respekt och förståelse för alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna, och
- ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling och att aktivt delta i samhället.

Metoder, aktiviteter och förhållningssätt:

Vi på Ugglan arbetar med målen genom att:

- I förskolans vardag ständigt leva vår värdegrund i samspel med andra.
- Personalen använder sig som goda förebilder genom att visa respekt och att ta hänsyn till andra människor, både barn och vuxna i förskolan.
- Vi har en plan mot diskriminering och kränkande behandling som vi återkommande reflekterar över.
- Skapa ett öppet och tillåtande klimat genom att prata om känslor med barnen och hur man hanterar dem.
- Pedagogerna möter alla på ett professionellt sätt med respekt och öppenhet.
- Samtal med barnen om likheter och olikheter och alla människors lika värde.
- Se till att det finns pedagoger som är tillgängliga och kan stödja barnen i olika konflikt- samt integritets situationer.
- På barnkonventionens dag får barnen göra ett armband utifrån barnkonventionens artikel, varje pärla har en specifik färg utifrån den artikel den handlar om.
- Vi lyssnar på barnens tankar och funderingar kring etiska dilemman och livsfrågor och reflekterar kring dem tillsammans.
- Vi uppmärksammar internationella Nalledagen då barnen tillverkar en kompisnalle och berättar om vad en bra kompis gör och säger.

Genom pedagogiskt ledda aktiviteter stärker vi grupp känslan till exempel samling, lekar, skogsutflykter och promenader i vårt närområde.

- Under vår utevistelse, såväl på gården som i närmiljön, får barnen möjlighet att lära sig att ta hänsyn till djur och natur. Vi samtalar om hållbar utveckling och vikten av att värna om vår miljö.
- Scaffolding- stöttat lärande.

2.2 OMSORG, UTVECKLING OCH LÄRANDE

Utbildningen i förskolan ska bidra till att barnet utvecklar en förståelse för sig själv och sin omvärld. Utforskande, nyfikenhet och lust att leka och lära ska vara grunden för utbildningen. Den ska präglas av att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Utbildningen i förskolan ska ta sin utgångspunkt i läroplanen samt barnens behov, erfarenheter och det de visar intresse för. Flödet av barnens tankar och idéer ska tas tillvara för att skapa mångfald i lärandet.

Mål

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla sitt JAG

- sin identitet och känna trygghet i den samt medvetenhet om rätten till sin kroppsliga och personliga integritet,
- självständighet och tillit till sin egen förmåga,
- förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler,
- förmåga att lyssna på och reflektera över andras uppfattningar samt att reflektera och ge uttryck för egna uppfattningar,

Metoder, aktiviteter och förhållningssätt:

Vi på Ugglan arbetar med målen genom att:

- Vi arbetar efter vår värdegrund och Fisksätra förskolors integritetspolicy.
- Vi gör barnen medveten om deras rätt till personlig och kroppslig integritet.
- Vi uppmuntrar och utmanar barnen till självständighet, samt att känna tilltro till egna förmåga.
- För att barnen skall utveckla sin demokratiska kompetens ger vi dem tillfälle att reflektera, samtala och uttrycka sin åsikt. Utifrån mognad får de vara med och ta gemensamma beslut till exempel om regler och rutiner på avdelningarna.
- Tillsammans skapar vi en miljö där alla barn känner sig lyssnad och sedd.
- Vi lyfter barnens positiva handlingar, synliggör och uppmuntrar barnen när de har positiva samspel och är hjälpsamma mot varandra.
- Lär miljön är utformad så att barnen själva kan ta initiativ, material finns synligt och tillgängligt för barnen.
- Vi läser Kanin och Igelkotts kompisböcker som är baserad på värdegrunden och barnkonventionen och reflekterar över innehållet tillsammans med barnen.
- Genom diskussioner och reflektioner i arbetslaget och tillsammans med barnen planerar vi våra projekt.
- Scaffolding- stöttat lärande.

LEK

- nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära,
- fantasi och föreställningsförmåga,

Metoder, aktiviteter och förhållningssätt:

Vi på Ugglan arbetar med målen genom att:

- Vi ger barnen möjlighet till lek som de själva tar initiativ till och lek som vi pedagoger introducerar dem till exempel gruppstärkande lekar.
- Vi pedagoger försöker skapa bästa förutsättningarna för barnen i deras lek genom att vi frågar vart barnen skulle vilja leka och med vem. Det ger barnen möjlighet att få pröva på att göra val och vara i ett mindre sammanhang.
- Vi är närvarande i barnens lek och stöttar de barn som behöver stöd av en vuxen i leken.
- Observerar och reflekterar tillsammans för att se hur vi kan uppmuntra, stimulera och utmana barnen i deras lekande.
- Vi strävar efter att ha ett förhållningssätt som är tillåtande och uppmuntrar till lekande.
- Scaffolding- stöttat lärande.

HÄLSA

- motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för hur viktigt det är att ta hand om sin hälsa och sitt välbefinnande,

Metoder, aktiviteter och förhållningssätt:

Vi på Ugglan arbetar med målen genom att:

- Barnen får möjlighet till utevistelse varje dag och vi går till skogen så ofta som verksamheten tillåter. Vi har rörelse med dans och rytmik både inne och ute varje vecka.
- Scaffolding- stöttat lärande.

SPRÅK OCH KOMMUNIKATION

- förmåga att använda och förstå begrepp, se samband och upptäcka nya sätt att förstå sin omvärld,
- förmåga att skapa samt förmåga att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans,
- intresse för berättelser, bilder och texter i olika medier, såväl digitala som andra, samt sin förmåga att använda sig av, tolka, ifrågasätta och samtala om dessa,

- ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften,
- intresse för skriftspråk samt förståelse för symboler och hur de används för att förmedla budskap,
- sin kulturella identitet samt kunskap om och intresse för olika kulturer och förståelse för värdet av att leva i ett samhälle präglad av mångfald samt intresse för det lokala kulturlivet,
- både det svenska språket och det egna nationella minoritetsspråket, om barnet tillhör en nationell minoritet,
- både det svenska språket och sitt modersmål, om barnet har ett annat modersmål än svenska,
- svenskt teckenspråk, om barnet har hörselnedsättning, är dövt eller av andra skäl har behov av teckenstöd,

Metoder, aktiviteter och förhållningssätt:

Vi på Ugglan arbetar med målen genom att:

- Att kunna förstå sin omgivning och kunna uttrycka sina behov, åsikter och känslor är grundläggande för barnets delaktighet och trygghet. Den språkliga medvetenheten hos pedagogerna ska finnas med under hela dagen.
- Metoder, förhållningssätt och verktyg som passar det enskilda barnet eller gruppen skapas och följs därefter upp vid avdelningarnas reflektionstillfällen. Om vi reflekterar över vår kommunikation med barnen kan vi få syn på vilka möjligheter barnen får till språkande och hur vi kan skapa förutsättningar till att bli en språkande individ.
- I vår undervisning sträva efter att arbeta utifrån fem grundläggande principer: språkutrymme, upplevelser, rikt språkbruk, språknivå, begriplighet.
- Använder oss av boken Före Bornholm för att stärka barnen i sin fonologiska utveckling.
- Högläsning varje dag i mindre läsgrupper. Anpassar högläsningen utifrån barnens intresse och språkliga förmågor för att kunna stötta och utmana barnen i deras språkutveckling.
- Flanosagor och barnlitteratur med rekvisita.
- I samling arbetar vi med olika språkstärkande aktiviteter, såsom sång, rim och ramsor, munmotorik, språklekar, sagor.
- Vi ser även att språkutveckling främjas av mer gestaltande och kroppsliga uttrycksformer såsom dans, rörelse och drama.
- Bildtsöd.
- Teckenstöd- TAKK.
- Digitala verktyg som Ipad och projektor.
- Polyglutt- bilderboktjänst som arbetar med språkutveckling och litteratur.
- Barnen får delta i barnintervjuer.
- Samarbete med biblioteket- de ordnar bokpåsar till oss som vi kan läsa tillsammans med barnen.
- Scaffolding- stöttat lärande.

MATEMATIK

- Förmåga att använda matematik för att undersöka, reflektera över och pröva olika lösningar av egna och andras problemställningar,
- förståelse för rum, tid och form, och grundläggande egenskaper hos mängder, mönster, antal, ordning, tal, mätning och förändring, samt att resonera matematiskt om detta,
- förmåga att urskilja, uttrycka, undersöka och använda matematiska begrepp och samband mellan begrepp,

Metoder, aktiviteter och förhållningssätt:

Vi på Ugglan arbetar med målen genom att:

- Vi vill ge barnen ett rikt mattespråk genom att till exempel använda matematiska begrepp i konkreta sammanhang i vardagen.
- Vi samtalar och ställer frågor till barnen som utmanar dem i deras matematiska tänkande.
- Vi ger barnen utrymme, material och möjligheter att konkreta skaffa sig erfarenhet om matematiskt tänkande.
- Bygg lek ger erfarenheter av sammanfogning, hållfasthet, balans, storlek.
- Använda materialets placering medvetet för att stimulera klassificering och sortering i undan plockning av material.
- Arbetar i vardagen med olika former av problemlösning, där barnens kreativa tänkande uppmuntras.
- Scaffolding- stöttat lärande.

NATURVETENSKAP OCH TEKNIK

- förståelse för samband i naturen och för naturens olika kretslopp samt för hur människor, natur och samhälle påverkar varandra,
- förståelse för hur människors olika val i vardagen kan bidra till en hållbar utveckling,
- förståelse för naturvetenskap, kunskaper om växter och djur samt enkla kemiska processer och fysikaliska fenomen,
- förmåga att utforska, beskriva med olika uttrycksformer, ställa frågor om och samtala om naturvetenskap och teknik,
- förmåga att upptäcka och utforska teknik i vardagen, och
- förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap.

Metoder, aktiviteter och förhållningssätt:

Vi på Ugglan arbetar med målen genom att:

- Går på utflykter i vår närmiljö och ser naturen förändras vid de olika årstiderna.
- I naturen får barnen använda sina sinnen och vara med om olika sinnesupplevelser till exempel smaka på bär, använda luktsinnet, höra fåglarna, titta på färgerna och känna på olika material.
- Vi arbetar med hållbarutveckling genom att värna om naturen, vara rädd om allt levande och inte skräpa ner.
- Vi vill ge barnen positiva naturupplevelser och använder skogen som en intresseväckande och stimulerande lekmiljö.
- Undervisar barnen om växter och djur med hjälp av förstoringsglas, litteratur, Ipad.
- Undersöker olika insekter på vår gård och runt om i närområdet.
- Samlar naturmaterial som barnen kan undersöka och utforska tillsammans med förstoringsglas, webbägg.

- Använder oss av naturmaterial i skapande aktivitet.
- Experiment- vi forskar och reflekterar tillsammans med barnen. Utgå från barnens nyfikenhet.
- Ställer öppna frågor som utvecklar barnens tankar och funderingar.
- Få utforska enkel teknik i rutinsituationer, aktiviteter och lek. I bygg och konstruktions lek möter barnen material där de får ta loss, sätta fast och sammanfoga material.
- Barnen ska få möta enkel programmering både analogt och digitalt på ett lekfullt sätt, det skapar möjligheter för barnen att få språka tillsammans och träna på problemlösning, matematiska begrepp, räkning bland annat.
- Scaffolding stöttat lärande.

2.3 BARNES DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för att barnen ska förstå vad demokrati är. Barnens sociala utveckling förutsätter att de alltefter förmåga får ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan. Barn har rätt till delaktighet och inflytande. De behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för ska ligga till grund för utformningen av miljön och planeringen av utbildningen.

Mål

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- intresse för och förmåga att uttrycka tankar och åsikter så att de kan påverka sin situation,
- förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan, och
- förståelse för demokratiska principer och förmåga att samarbeta och fatta beslut i enlighet med dem.

Metoder, aktiviteter och förhållningssätt:

Vi på Ugglan arbetar med målen genom att:

- Utforma lärmiljön så att barnen inspireras till lek, nyfikenhet och kreativitet. Att barnen ska känna sig delaktiga i miljön. Reflektera tillsammans över lärmiljön utifrån barnen och ställa oss frågor såsom vad gör barnen i miljön, vad gör miljön med barnen för att se vad som fungerar och vad vi kan arbeta vidare med.
- Barnen får vara delaktiga i olika demokratiska processer såsom röstning, förhandling,
- överenskommelser, övertalning och därigenom ta beslut om vissa frågor som berör dem.
- I möten/samling ges barnen möjlighet att uttrycka sig, berätta om sina tankar och även känna sig hörd.
- Pedagogisk dokumentation är ett underlag som möjliggör en utveckling av det pedagogiska arbetet. Ett verktyg som synliggör vad barnen upplevt och lärt både enskilt och tillsammans. Dokumentation hjälper oss att arbeta vidare med barns utbildning och lärande. När barn får vara delaktiga i sin dokumentation och reflektera ges barnen möjlighet till att påverka sina lärprocesser.
- Scaffolding- stöttat lärande.

2.4 FÖRSKOLA OCH HEM

För att skapa bästa möjliga förutsättningar för att barnen ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt ska förskolan samarbeta på ett nära och förtroendefullt sätt med hemmen.

Vi på Ugglan arbetar med riktlinjerna genom att

- Visa respekt för våra vårdnadshavare och känner ansvar för att det utvecklas en tillitsfull relation mellan förskolans personal och barnens familjer.
- Vi erbjuder ett utvecklingssamtal varje år där vi pratar om barnets utbildning och lärande.
- Erbjuder ett föräldramöte per år där vi berättar om vår undervisning.
- Genom den dagliga kontakten vid lämning och hämtning informerar vi vårdnadshavarna om barnets vistelse, samt utbildningens innehåll.
- I Infomentor får vårdnadshavare ta del om utbildningens innehåll, viktiga datum och veckobrev. Vi strävar efter att vårdnadshavare ska använda sig av Infomentor för att rapportera frånvaro.
- För att öka vårdnadshavarnas möjlighet till inflytande och delaktighet fyller de varje vår i en kundenkät som vi sedan använder oss av i vårt systematiska kvalitetsarbete.
- Vi erbjuder olika föräldraaktiviteter såsom luciafirande, öppettid och vårfest etc.